

**Силабус навчальної дисципліни
«Техніки і технології художніх матеріалів»**

**Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво**

Рівень вищої освіти	перший рівень вищої освіти (бакалавр)
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	дисципліна вільного вибору здобувача
Курс	1 курс
Семестр	2 семестр
Семестровий контроль	екзамен – 2 семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	6,5 кредитів ЄКТС / 195 годин (96 аудиторних, з яких 48 – лекції, 48 – семінарські, 99 – самостійна робота)
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання,)	Художні техніки і технології різних матеріалів у мистецтві. Прийоми і засоби, що використовуються в техніках різних жанрів і видів художнього мистецтва, характерні для різних стилей та історичних періодів.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета, завдання)	Мета: сформувати в здобувачів знання, уміння та навички щодо здатності аналізувати і визначати основні прийоми і засоби художніх технік і технологій в різних видах мистецтва. Завдання: - формування знань щодо визначення основних технік і технологій художніх матеріалів в мистецтві; - формування базових знань щодо визначення особливостей художніх прийомів в різних видах мистецтва; - засвоєння необхідної термінології, основних мистецтвознавчих понять та дефініцій; - формування навичок роботи з різними джерелами інформації, вміння верифікувати отриману інформацію; - формування бази практичних навичок мистецтвознавчого аналізу художніх творів мистецтва.
Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)	- Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень на основі аналізу отриманої інформації.

<p>Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)</p>	<p>У результаті опанування навчальної дисципліни студенти повинні набути такі програмні компетентності:</p> <p><u>Інтегральна:</u></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.</p> <p><u>Загальні:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати на практиці знання, навички та уміння, набуті у результаті дослідницької роботи. - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). - Уміння аргументувати власну позицію. <p><u>Фахові:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності розвитку образотворчого та декоративного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу. - Здатність демонструвати достатньо високий рівень експертної майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і лабораторних методик. - Здатність створювати та реалізовувати власні методики у галузі експертної діяльності, аргументовані знанням мистецьких стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та методиками дослідження. - Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності мистецтвознавця-експерта. - Здатність збирати, аналізувати та синтезувати мистецтвознавчу інформацію та дані із суміжних галузей науки і застосовувати її при проведенні експертизи. - Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології в процесі експертної діяльності та мистецтвознавчої експертизи.
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Володіння понятійно-категоріальним апаратом та використання фахової термінології мистецтвознавства, застосування їх при проведенні наукових студій та публікації результатів дослідження. - Володіння методами опрацювання мистецтвознавчої літератури, узагальнення та аналізу мистецького матеріалу з дотриманням норм академічної доброчесності, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах. - Здатність вивчати та використовувати досвід світових мистецьких практик різного часу. - Здатність аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва. - Володіння методологією техніко-технологічного та фізико-хімічного дослідження творів мистецтва.

Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)	<p>Оцінювання навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів, презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійного завдання, а також бали, які отримані на екзамені.</p> <p>Контроль знань здійснюється у формі усного або письмового опитування, діалогового спілкування, презентації результатів виконаних здобувачами завдань та досліджень, виступів на семінарах. Враховується активність здобувача під час обговорення навчальних тем та виконання практичних завдань.</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність аналізувати мистецькі явища та процеси, володіти науково-аналітичним апаратом та визначати методологію дослідження. - Здатність знаходити, критично оцінювати, систематизувати, інтерпретувати і використовувати отриману інформацію у мистецтвознавчій діяльності.
Навчальна логістика	<p><u>Зміст дисципліни:</u> Кожен змістовий розділ включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу.</p> <p><u>Структура дисципліни:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні види мистецтва. 2. Види графіки. Унікальна і друкowana графіка. 3. Гравюра – різновиди, матеріали та інструменти. 4. Рисунок – матеріали та інструменти. Виразні засоби і технічні прийоми рисунку. 5. Карикатура, шарж, гротеск. Комікси і лубочні малюнки. Особливості і художня специфіка. Майстри і тематика робіт. 6. Живопис станковий і монументальний. Інструменти і матеріали для живопису. 7. Фрески Технологічні особливості і матеріали. 8. Техніка іконопису. Основні етапи виготовлення ікони на дошці. Фарби, пігменти для іконопису. 9. Олійний живопис. Матеріали, інструменти, основні художні прийоми. Зміни в колориті і дефекти олійного живопису, в залежності від використання різних матеріалів та технологічних прийомів. 10. Акварель як живописна техніка. Матеріали і художні прийоми. 11. Техніка темперного і гуашевого живопису. Склад фарб, технічні і художні прийоми. Особливості техніки гуашевого живопису. <p><u>Види занять:</u> лекції, семінари, самостійна робота.</p> <p><u>Методи навчання:</u> Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.</p> <p>Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок.</p>

	<p>Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.</p> <p>Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>вербальний метод</i> (лекція, дискусія, співбесіда тощо); ▪ <i>практичний метод</i> (семінарські заняття); ▪ <i>наочний метод</i> (ілюстративний та демонстративний); ▪ самостійна робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування); ▪ <i>інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій</i> (дистанційні, мультимедійні, веб-, віртуально орієнтовані тощо); ▪ <i>проблемний метод</i> (написання рефератів). <p><u>Форми навчання:</u> денна, заочна, дистанційна.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ</p>	<p>Рекомендована література та інформаційні ресурси:</p> <p>Основна: (Базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Краснова Т. Дослідження, реставрація і зберігання музейної кераміки: монографія. Опішне : Українське Народознавство, 2017. 464 с. 2. Ничкало С. А. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник. К.: Либідь, 1999. 208 с. 3. Лоханько В.Є. Художні матеріали і техніка живопису: посібник / за ред. М.А. Шаронова. Харків: Мистецтво, 1938. 188 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Lokhanko_VYe/Khudozhni_material_y_i_tekhnika_zhyvopysu.pdf 4. Матеріали і техніка олійного живопису : навч. посібник / укладач: О. Я. Музика. Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – 114 с. 5. Мінжуліна Т.В. Дослідження й реставрація музейного текстилю / ННДРЦУ. Київ: УАІД «Рада», 2005. 176 с. 6. Свид С. П., Проців В. І. Художні техніки. К.: Радянська школа, 1977. 96 с. 7. Шевченко Є. Народна деревообробка в Україні. Словник народної термінології. К.: Артанія, 1997. 312 с. <p>Додаткова: Додаткові інформаційні ресурси (інтернет-ресурси):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.nbuv.gov.ua/ сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2. http://library.nakkkim.edu.ua/ електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 3. http://elib.nplu.org/ електронна бібліотека «Культура України» 4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека 5. http://informatic10.at.ua/index/informacijni_sistemi_ta_tekhnologiji/0-29 6. https://scholar.google.ru 7. https://orcid.org

	<p>8. https://www.scopus.com</p> <p>9. https://dakkkim.academia.edu</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Проведення лекційних та семінарських занять з дисципліни забезпечується матеріально-технічною базою (базова аудиторія - №201, корп.18, НАКККіМ), навчально-методичною документацією та матеріалами.
Кафедра	Мистецтвознавчої експертизи
Інститут	Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото) 	<p>Козак Наталія Федорівна – архітектор-дизайнер, кандидат технічних наук, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доцент кафедри архітектурних конструкцій Київського Національного університету будівництва і архітектури.</p> <p>Освіта: Київський державний університет будівництва і архітектури, спеціальність «Архітектура будівель і споруд» (1997), аспірантура КНУБА 1997-2000рр. тема наукового дослідження «Відеоєкологія і колористика середовища», 2015 – захист дисертації на здобуття ступеню кандидат технічних наук за спеціальністю 05.01.03 - Технічна естетика. Тема дисертації - Система прийняття рішень при формуванні колористики предметно-просторового середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2014р. – Стажування у ДП “Ойл Експортерз Лімітед” Тема: «Енергомодернізація та енергоефективність будинків». 2) 2016р. - Підвищення кваліфікації: інженер-проектувальник будівель з близьким до нульового енергоспоживання. Train-to-NZEB: «Building Knowledge Hubs» Восьма рамочна програма Європейського Союзу з розвитку наукових досліджень та технологій (PII8): «Горизонт 2016» 3) 2021р. – INTERNSHIP PROGRAM on modern study methods of metals, welding, structures design and technologies for rational use of materials and structures in various industries.,organized by the Welding Institute (Slovenia), during the period from July 5, 2021 to September 11, 2021. <p>Сфера науково-професійних інтересів: реконструкція і реставрація об’єктів архітектури, дизайн середовища, синтез мистецтв в архітектурі і дизайні, колористика, відеоєкологія, теорії візуального сприйняття. Здійснює наукове керівництво (консультування) аспірантами і здобувачами за спеціальністю 022 – Дизайн. 2020 р. – під керівництвом Козак Н.Ф. захищена кандидатська дисертація за спеціальністю 05.01.03 – технічна естетика; тема: «Художньо-декоративні форми як інструмент гармонізації колористики інтер’єрного середовища», диплом від 14.05.2020 року., здобувач Пилипчук О.Д. Авторка (співавторка) близько 20 друкованих праць (у т.ч. наукових статей, науково-популярних праць, навчального посібника)</p>
Оригінальність навчальної дисципліни (при наявності). Політика академічної доброчесності	Навчальна дисципліна розроблена на основі наукового і практичного досвіду провідних вітчизняних та закордонних науковців, на основі аналізу самостійної науково-дослідної діяльності студентів НАКККіМ, підготовки ними магістерських кваліфікаційних праць. Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Лінк на дисципліну

Програма розміщена на сторінці кафедри мистецтвознавчої експертизи
<https://nakkim.edu.ua/instituti/instituti-institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-mistetstvoznavchoji-ekspertizi>